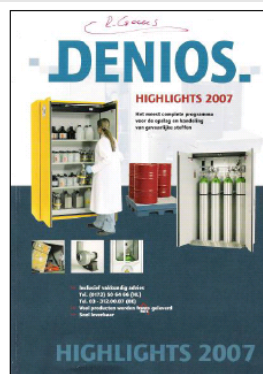
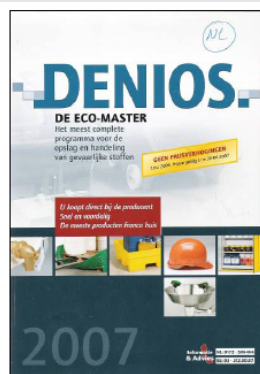

Rb Den Haag, 21 mei 2008, Denios v Denios

AUTEURSRECHT

Impliciete licentie

Dochter uit hoofde van verhoudingen binnen Denios-groep en exclusieve samenwerkingsovereenkomst gerechtigd tot bewerken en verder openbaar maken beeldmateriaal, met inachtneming van bepalingen inzake huisstijl en uitstraling.

Voor de beantwoording van de vraag of de dochter het recht heeft om het beeldmateriaal aan te wenden voor de productie van de Highlights 2007 catalogus is de rechtsverhouding tussen partijen in aanmerking te nemen. De dochter stelt dat zij uit hoofde van die rechtsverhouding is gerechtigd tot het gebruik van het beeldmateriaal op de wijze waarop zij dit heeft gedaan. Door beide partijen is in dit verband een beroep gedaan op, althans verwezen naar paragraaf 5 van de exclusieve samenwerkingsovereenkomst uit 1994. De tekst van deze bepaling luidt in de oorspronkelijke Duitse taal als volgt: *Die Vertretung paßt ihr Erscheinungsbild der P&D Systemtechnik GmbH (de rechtsvoorganger van de moeder, vnr) an. Hierzu gehören das Firmenlogo, Prospekte, Briefbögen etc. Mit dieser Maßnahme soll die Internationalität der „Firmengruppe“, sowie ihre Leistungsfähigkeit gegenüber Dritten dargestellt werden.*

Naar voorlopig oordeel kan uit deze bepaling niet worden afgeleid dat het de dochter niet is toegestaan het van de moeder, dan wel via MMD van de moeder gekregen beeldmateriaal (verder) te bewerken of (verder) openbaar te maken. De geciteerde bepaling suggereert eerder het tegendeel, dat wil zeggen dat de dochter daartoe wel gerechtigd is, maar dat dan onder de verplichting, kort gezegd, de huisstijl van de moeder in acht te nemen en naar buiten toe een uniforme uitstraling van de groep als geheel te waarborgen. Ook het gegeven dat het beeldmateriaal tegen betaling aan de dochter ter beschikking is gesteld als pdf documenten is een aanwijzing dat verdere bewerking en openbaarmaking door de moeder is voorzien en beoogd. Dit soort materiaal is immers bij uitstek geschikt om verder te worden bewerkt en vervolgens bijvoorbeeld digitaal op een website of in gedrukte vorm verder openbaar te worden gemaakt. Naar voorlopig oordeel is een en ander ook passend in de rechtsverhouding tussen partijen in een groep verbonden ondernemingen en feitelijk ook

gebruikelijk. De moeder heeft ook niet betwist dat het ook in haar belang is dat de door haar geleverde producten onder de aandacht van potentiële afnemers wordt gebracht en dat product catalogi in dat kader een belangrijk marketinginstrument zijn. (...). Bij deze stand van zaken concludeert de voorzieningenrechter dat de verhoudingen binnen de Denios-groep met zich brengen dat de dochterondernemingen auteursrechtelijk beschermd materiaal van de moeder mogen bewerken en verder openbaar mogen maken. Daarbij is in acht te nemen het bepaalde in paragraaf 5 van de exclusiviteitsovereenkomst, welke bepaling ziet op huisstijl en uitstraling. De bepaling is door de dochter naar voorlopig oordeel voldoende in acht genomen.

Vindplaatsen:

Rb Den Haag, 21 mei 2008

(Chr.A.J.F.M. Hensen)

vonnis

RECHTBANK 'S-GRAVENHAGE

Sector civiel recht

zaaknummer / rolnummer: 309000 / KG ZA 08-0474

Vonnis in kort geding van 21 mei 2008

in de zaak van

de rechtspersoon naar vreemd recht

DENIOS A.G.,

gevestigd te Bad Oeyenhausen, Duitsland,

eiseres,

procureur mr. L. van Dijk,

advocaat mr. M.J.J. van Geel, te Enschede,

tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid,

DENIOS B.V.,

gevestigd te Alphen aan den Rijn,

gedaagde,

advocaat mr. G. van der Wende, te Capelle aan den IJssel.

Partijen zullen hierna ook 'de moeder' respectievelijk 'de dochter' genoemd worden.

1. De procedure

1.1. Bij exploit van dagvaarding van 17 april 2008 heeft de moeder heeft de dochter gedagvaard om te verschijnen op woensdag 7 mei 2008 bij de voorzieningenrechter van deze rechtbank. De moeder heeft drie producties over gelegd alsmede, onder verwijzing naar het liquidatietarief, een niet-gespecificeerde kostenstaat. De dochter heeft zeven producties en een gespecificeerde kostenopgave over gelegd.

1.2. De advocaat van de moeder heeft de vorderingen aan de hand van een pleitnotitie en de producties nader toegelicht. De dochter heeft verweer gevoerd bij monde van haar advocaat, eveneens aan de hand van een pleitnotitie en de producties en heeft geconcludeerd tot afwijzing van de vorderingen.

1.3. Partijen hebben hun stukken waaronder de pleitnotities, de producties en de kostenopgaven overgelegd. Het vonnis is bepaald op heden.

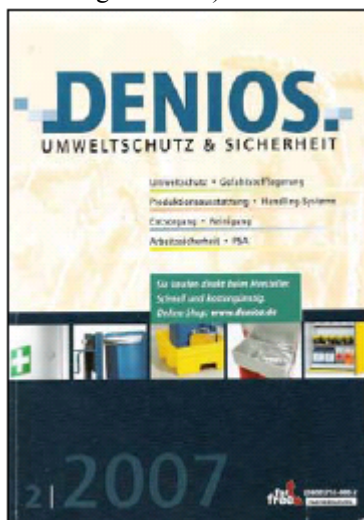
2. De feiten

2.1. De moedervereniging Denios AG houdt zich bezig met onder meer het importeren en exporteren van opslagsystemen voor schadelijke stoffen, alsmede aanverwante artikelen ter bescherming van mens en milieu. De moeder is een internationaal opererende onderneming met hoofdkantoor in Bad Oeynhausen (Duitsland) en een netwerk van verkooppunten in diverse Europese landen waaronder Nederland, Frankrijk, Italië, Spanje en Engeland, en voorts in de Verenigde Staten, hierna tezamen aan te duiden als de Denios-groep. De Denios-groep genereert wereldwijd een jaarlijkse omzet van circa € 120 miljoen.

2.2. De moedervereniging Denios AG is houdster van 50% van de aandelen in de dochtervereniging Denios BV.

2.3. De moeder en de dochter, althans hun rechtsvoorgangers hebben sinds 1994 een exclusieve samenwerkingsovereenkomst, krachtens welke de dochtervereniging exclusief bevoegd is de producten van de moeder in Nederland te verkopen.

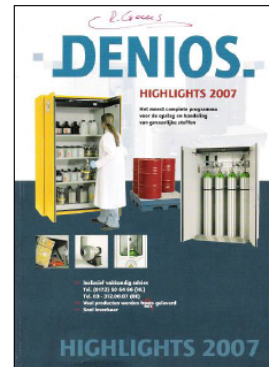
2.4. De moeder heeft een catalogus laten samenstellen, waarin haar producten en diensten staan omschreven en waarin beeldmateriaal van haar producten is opgenomen (zie de afdeling hiernaast).

Het beeldmateriaal wordt gemaakt door de dochtervereniging Denios Direct GmbH, als rechtsopvolger van Management en Marketing Direct GmbH (hierna MMD, ook voor Denios Direct GmbH). Het beeldmateriaal wordt met tussenkomst van MMD door de moeder tegen betaling aan alle dochterondernemingen binnen de Deniosgroep ter beschikking gesteld.

2.5. De dochter laat elk jaar met toestemming van de moeder een Nederlandstalige catalogus vervaardigen door MMD met de subtitel De Eco-master. Ook de andere dochters binnen de Denios-groep geven daartoe elk jaar opdracht. Deze afzonderlijke catalogi in andere talen dan de Duitse taal worden door MMD tegen betaling vervaardigd op basis van de Duitstalige catalogus, zoals hierboven afgebeeld. De voorzijde van de Eco-master catalogus 2007 is hieronder (onder 2.6) afgebeeld. De dochter heeft deze catalogus na betaling in groot aantal ontvangen en onder haar relaties verspreid. Zoals gebruikelijk heeft de dochter ook weer de catalogus 2008 besteld en hierop een eerste betaling gedaan.

2.6. In eigen beheer heeft de dochter op basis van pdf materiaal dat zij tegen betaling van MMD had ontvangen, een eigen (compactere) catalogus samengesteld, met de subtitel Highlights 2007. De voorzijde van de Highlights 2007 catalogus is hieronder afgebeeld. Ook deze catalogus is in groot aantal gedrukt en onder geselecteerde relaties van de dochter verspreid. De kosten daarvan heeft de dochter voor haar rekening genomen.

2.6. De dochter heeft in de catalogus Highlights 2007 (integraal) beeldmateriaal (van de producten van de groep) uit de catalogus van de moeder overgenomen (zie de afbeeldingen hieronder).

Een pagina uit de catalogus moeder

Een pagina uit Highlights 2007

3. Het geschil

3.1. Denios AG vordert dat de voorzieningenrechter haar dochtervereniging Denios BV zal veroordelen, uitvoerbaar bij voorraad, het overnemen van beeldmateriaal uit de catalogus van Denios AG te staken en gestaakt te houden en geen nieuwe catalogus voor 2008 en de daarop volgende jaren te vervaardigen en aan derden te versturen, een en ander op straffe van een dwangsom van € 10.000 voor iedere dag dat de overtrekking voortduurt, zulks met een maximum van € 150.000.

3.2. De moeder stelt daartoe dat de dochter zonder haar toestemming gebruik maakt van beeldmateriaal waarop zij auteursrecht heeft.

3.3. De dochter voert verweer. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

4.1. Het spoedeisend belang volgt uit het gestelde voortdurend handelen in strijd met het door de moeder gestelde auteursrecht op het beeldmateriaal.

4.2. De dochter betwist dat de moeder rechthebbende is tot het bronmateriaal aan de hand waarvan de dochter

de Highlights catalogus 2007 heeft samengesteld.. Zij stelt dat MMD is aan te merken als de maker van dat materiaal en daarmee als rechthebbende.

4.3. De moeder erkent dat het materiaal is gemaakt door MMD maar dat MMD dat heeft naar het ontwerp van en onder leiding en toezicht van de moeder en dat de moeder derhalve als rechthebbende op het auteursrecht moet worden aangemerkt. Zij stelt voorts dat het auteursrecht aan haar is overgedragen. Een akte met betrekking tot die overdracht heeft zij niet in geding gebracht.

4.4. In het kader van dit kort geding zal de voorzieningenrechter in het midden laten of het auteursrecht geldig is overgedragen. De dochter heeft niet betwist dat het materiaal is gemaakt in opdracht van de moeder en door de moeder openbaar is gemaakt. Voorshands zal de voorzieningenrechter er daarom vanuit gaan dat de moeder als auteursrechtgerechtigde kan worden aangemerkt.

4.5. De moeder heeft het door de dochter gebruikte beeldmateriaal, tegen betaling, in de vorm van PDF-bestanden van hoge resolutie op DVD ter beschikking gesteld. De dochter heeft (een gedeelte van) het beeldmateriaal aangewend voor de zelfstandige vervaardiging van de compacte catalogus met de subtitel Highlights 2007. Desgevraagd heeft de moeder bevestigd dat het haar in deze procedure om deze catalogus te doen is en dat de verweten inbreuk op het auteursrecht dan ook ziet op de Highlights 2007 catalogus.

4.6. Voor de beantwoording van de vraag of de dochter het recht heeft om het beeldmateriaal aan te wenden voor de productie van de Highlights 2007 catalogus is de rechtsverhouding tussen partijen in aanmerking te nemen. De dochter stelt dat zij uit hoofde van die rechtsverhouding is gerechtigd tot het gebruik van het beeldmateriaal op de wijze waarop zij dit heeft gedaan.

4.7. Door beide partijen is in dit verband een beroep gedaan op, althans verwezen naar paragraaf 5 van de exclusieve samenwerkingsovereenkomst uit 1994. De tekst van deze bepaling luidt in de oorspronkelijke Duitse taal als volgt:

Die Vertretung paßt ihr Erscheinungsbild der P&D Systemtechnik GmbH (de rechtsvoorganger van de moeder, vzw) an. Hierzu gehören das Firmenlogo, Prospekte, Briefbögen etc. Mit dieser Maßnahme soll die Internationalität der „Firmengruppe“, sowie ihre Leistungsfähigkeit gegenüber Dritten dargestellt werden.

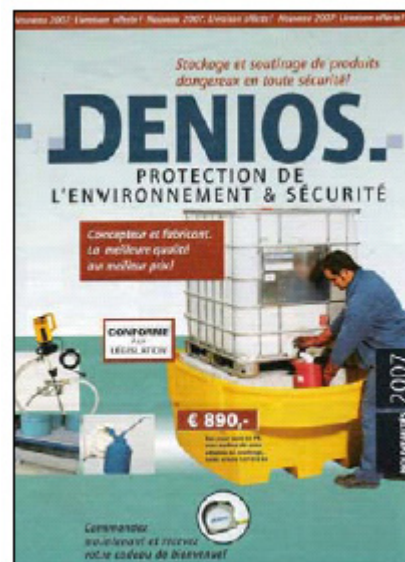
4.8. Naar voorlopig oordeel kan uit deze bepaling niet worden afgeleid dat het de dochter niet is toegestaan het van de moeder, dan wel via MMD van de moeder gekregen beeldmateriaal (verder) te bewerken of (verder) openbaar te maken. De geciteerde bepaling suggereert eerder het tegendeel, dat wil zeggen dat de dochter daartoe wel gerechtigd is, maar dat dan onder de verplichting, kort gezegd, de huisstijl van de moeder in acht te nemen en naar buiten toe een uniforme uitstraling van de groep als geheel te waarborgen.

4.9. Ook het gegeven dat het beeldmateriaal tegen betaling aan de dochter ter beschikking is gesteld als pdf

documenten is een aanwijzing dat verdere bewerking en openbaarmaking door de moeder is voorzien en beoogd. Dit soort materiaal is immers bij uitstek geschikt om verder te worden bewerkt en vervolgens bijvoorbeeld digitaal op een website of in gedrukte vorm verder openbaar te worden gemaakt. Naar voorlopig oordeel is een en ander ook passend in de rechtsverhouding tussen partijen in een groep verbonden ondernemingen en feitelijk ook gebruikelijk. De moeder heeft ook niet betwist dat het ook in haar belang is dat de door haar geleverde producten onder de aandacht van potentiële afnemers wordt gebracht en dat product catalogi in dat kader een belangrijk marketinginstrument zijn.

4.10. De moeder stelt daarenboven dat haar een verbodsrecht toekomt omdat de door haar dochter vervaardigde catalogus Highlights 2007 niet zou voldoen aan de uniforme uitstraling van de catalogi van de groep. Ook deze stellingname baseert zij op het bepaalde in paragraaf 5 van de exclusieve samenwerkingsovereenkomst.

4.11. De dochter meent dat de door haar vervaardigde catalogus Highlights 2007 geheel past in de stijl van de Denios-groep. Zij verwijst in dit verband naar de hiernaast afgebeelde catalogus die in opdracht van de Franse dochtervennootschap door MMD is geproduceerd. Ook deze catalogus betreft een gedeelte van het assortiment. De dochter wijst er op dat de Franse catalogus niet alleen qua navolging van de huisstijl niet overeen komt met wat gebruikelijk is in de Denios-groep (vergelijk de hierboven afgebeeld Duitse en Nederlandse basiscatalogi en de Highlights catalogus 2007), maar ook qua uitstraling achterblijft door gebruik van niet glanzend papier. De moeder heeft erkend dat de Franse catalogus door haar, althans MMD is geproduceerd.

4.12. Naar voorlopig oordeel kan in het licht van de Franse catalogus niet worden gezegd dat de dochter bij de productie van de Highlights catalogus 2007 de huisstijl en uitstraling van de Denios-groep onvoldoende in acht heeft genomen. Ook op die grond kan de moeder

het gebruik van het beeldmateriaal waarop haar auteursrecht toekomt, niet verbieden.

4.13. Bij deze stand van zaken concludeert de voorzieningenrechter dat de verhoudingen binnen de Denios-groep met zich brengen dat de dochterondernemingen auteursrechtelijk beschermd materiaal van de moeder mogen bewerken en verder openbaar mogen maken. Daarbij is in acht te nemen het bepaalde in paragraaf 5 van de exclusiviteitsovereenkomst, welke bepaling ziet op huisstijl en uitstraling. De bepaling is door de dochter naar voorlopig oordeel voldoende in acht genomen.

4.14. Het is denkbaar dat tussen de moeder en de dochterondernemingen ook afspraken worden gemaakt omtrent vergoedingen die door dochters moeten worden betaald aan de moeder in verband met de voor de productie van het materiaal gemaakte kosten. Daarbij zou ook kunnen worden overeengekomen dat de productie uitsluitend aan de moeder, althans MMD wordt overgelaten. Het bestaan van dat soort afspraken is door de moeder echter niet gesteld. In dit kort geding kan dan ook niet van het bestaan van dit soort afspraken worden uitgegaan. De moeder kan daarom ook geen verbodsrecht ontlenen aan het feit dat de dochter naast de betaling voor de catalogus 2007 en de betaling voor de verstrekking van de pdf bestanden geen verdere betaling heeft gedaan in verband met de productie van de Highlights catalogus 2007 en voorts die catalogus zelf heeft samengesteld en heeft laten drukken.

4.15. Het gevorderde verbod zal worden afgewezen. Als in het ongelijk gesteld zal de moeder worden veroordeeld tot vergoeding van de proceskosten in de zin van artikel 1019 h Rv. De dochter heeft een gespecificeerde kostenopgave gedaan ter hoogte van € 11.032,50. De redelijkheid en evenredigheid van deze kosten zijn door de moeder niet betwist. De moeder zal worden veroordeeld tot betaling van voornoemd bedrag

De beslissing

De voorzieningenrechter wijst de vorderingen af; veroordeelt Denios AG in de proceskosten, aan de zijde van Denios BV tot op heden begroot op € 11.032,50; verklaart dit vonnis wat betreft de kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. Chr.A.J.F.M. Hensen en in het openbaar uitgesproken op 21 mei 2008, in het bijzijn van de griffier mr. R. van Doornmalen.